

Dôvodová správa k zákonu č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z.

A. Všeobecná časť

Návrh zákona o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z. (ďalej len „návrh zákona“) sa predkladá do legislatívneho procesu na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2014.

Obdobie posledných desaťročí je charakteristické nástupom moderných informačných a komunikačných technológií spojených s meniacimi sa informačnými potrebami. Práve knižnice sú tým dynamickým a primárnym prístupovým miestom, ktoré má uspokojovať informačné potreby používateľov poskytovaním hodnotných informácií a rozvíjať knižničné služby novým inovatívnym spôsobom s využitím nových foriem informácií.

Doterajšia právna úprava na úseku knižníc zákon č. 183/2000 Z. z. o knižniciach, o doplnení zákona SNR č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti a o zmene a doplnení zákona č. 68/1997 Z. z. o Matici slovenskej v znení neskorších predpisov bola na svoju dobu pokroková, lebo právna podstata nastavenia výkonov činností knižníc nebola v priebehu 14 rokov menená.

Prostredie, v ktorom knižnice svoju činnosť vykonávajú, potreby, na ktoré musia operatívne zareagovať a nevyhnutnosť prispôsobovania sa moderným svetovým smerovaniam si však postupne vyžadujú zmeny, rozšírenie a novú úpravu právneho stavu tak, aby zohľadnil prax a pokryl celý rozsah ich záberu. Vzhľadom na rozsah navrhovaných úprav a v snahe zabezpečiť prehľadnosť a zrozumiteľnosť textu právneho predpisu predkladateľ zvolil prípravu návrhu nového zákona.

Cieľom predloženého návrhu zákona je predovšetkým

1. zavedenie novej úpravy a spresnenie pojmov, ktoré obsahovo zohľadňujú súčasné formy a spôsoby výkonu odborných činností knižníc,
2. redefinovanie úloh jednotlivých typov knižníc a ich funkcií v knižničnom systéme Slovenskej republiky (ďalej len „knižničný systém“), vrátane vymedzenia ich pôsobnosti,
3. zavedenie a právne vymedzenie odborných knižničných činností,
4. zásadná úprava vývozu a dovozu historického knižničného dokumentu a historického knižničného fondu,
5. zavedenie odborného dohľadu,
6. úprava a rozšírenie sankcií za porušenie povinností, ktoré sú definované v návrhu zákona.

Návrh zákona v nevyhnutnej miere zmenil, upravil aj spresnil ustanovenia týkajúce sa oblasti

1. zriaďovania a zakladania knižníc, vrátane práv a povinností zriaďovateľa alebo zakladateľa knižnice,

2. postavenia odborného zamestnanca knižnice,
3. spôsobu financovania knižnice,
4. zabezpečenia ochrany písomného kultúrneho dedičstva, vrátane spôsobu vyhlasovania vzácných rukopisov, tlačí a slovacikálnych dokumentov alebo fondov za historický knižničný dokument a historický knižničný fond.

Týmto návrhom zákona sa nezabezpečuje implementácia vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 1081/2012 (Ú. v. EÚ L 324, 22.11.2012) a nariadenia Rady (ES) č. 116/2009 (Ú. v. EÚ L 39, 10.2.2009). Implementácia uvedeného nariadenia bude zabezpečená v roku 2015 novelou zákona č. 416/2002 Z. z. o navrátení nezákonne vyvezených kultúrnych premetov v znení neskorších predpisov.

Na základe poznatkov o stave knižničnej legislatívy vo vyspelých štátoch možno konštatovať, že predkladaný návrh zákona vychádza z našich tradícií a potrieb, pritom však rešpektuje tendencie vývoja v rámci Európskej únie a je kompatibilný s Odporúčaniami pre knižničnú legislatívu v Európe (Štrasburg, 11. marca 1999 DECS/CULT/POL/book (99) 1). V porovnaní so súčasne platným zákonom komplexnejšie a progresívnejšie rieši problematiku vytvorenia moderného a efektívneho knižničného systému.

Z dôvodu terminologickej úpravy obsahu všetkých foriem umenia, ktoré tvoria zbierkové fondy galérií a potreby spresnenia a jednoznačného vymedzenia pojmu expozície a výstavy ako foriem sprístupňovania výstupov múzeí a galérií smerom k verejnosti sa v návrhu zákona v Čl. II. mení a dopĺňa zákon č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z. Ďalšie novelizačné body dopĺňajú medzi hlavné činnosti národných múzejných a galerijných inštitúcií jednoznačnejšie vymedzenie foriem sprístupňovania ich výstupov verejnosti.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právom Európskej únie.

Predkladaný návrh zákona nemá vplyv na rozpočet verejnej správy, na podnikateľské prostredie, sociálny vplyv a nemá vplyv na životné prostredie ani na informatizáciu spoločnosti.

Doložka vybraných vplyvov

A.1. Názov materiálu: Návrh zákona o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z.

Termín začatia a ukončenia PPK: -

A.2. Vplyvy:

	Pozitívne	Žiadne	Negatívne
--	-----------	--------	-----------

1. Vplyvy na rozpočet verejnej správy		x	
2. Vplyvy na podnikateľské prostredie – dochádza k zvýšeniu regulačného zaťaženia?		x	
3. Sociálne vplyvy		x	
– vplyvy na hospodárenie obyvateľstva,			
– sociálnu exklúziu,			
– rovnosť príležitostí a rodovú rovnosť a vplyvy na zamestnanosť			
4. Vplyvy na životné prostredie		x	
5. Vplyvy na informatizáciu spoločnosti		x	

A.3. Poznámky

A.4. Alternatívne riešenia

A.5. Stanovisko gestorov

Doložka zlučiteľnosti právneho predpisu s právom Európskej únie

1. Predkladateľ právneho predpisu: vláda Slovenskej republiky

2. Názov návrhu právneho predpisu: Návrh zákona o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z.

3. Problematika návrhu právneho predpisu:

a) je upravená v práve Európskej únie

- primárnom

Zmluva o fungovaní Európskej únie - hlava XIII, článok 167

- sekundárnom (prijatom po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy, ktorou sa mení a dopĺňa Zmluva o Európskom spoločenstve a Zmluva o Európskej únii – po 30. novembri 2009)

1. legislatívne akty

Nariadenie Rady (ES) č. 116/2009 z 18. decembra 2008 o vývoze tovaru kultúrneho charakteru (kodifikované znenie), (Ú. v. EÚ L 39, 10. 2. 2009).

2. nelegislatívne akty

Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 1081/2012 z 9. novembra 2012 k nariadeniu Rady (ES) č. 116/2009 o vývoze tovaru kultúrneho charakteru (kodifikované znenie), (Ú. v. EÚ L 324, 22. 11. 2012).

- sekundárnom (prijatom pred nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy, ktorou sa mení a dopĺňa Zmluva o Európskom spoločenstve a Zmluva o Európskej únii – do 30. novembra 2009)

b) nie je obsiahnutá v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie.

4. Záväzky Slovenskej republiky vo vzťahu k Európskej únii:

a) lehota na prebratie smernice alebo lehota na implementáciu nariadenia alebo rozhodnutia
bezpredmetné

b) lehota určená na predloženie návrhu právneho predpisu na rokovanie vlády podľa určenia gestorských ústredných orgánov štátnej správy zodpovedných za transpozíciu smerníc a vypracovanie tabuliek zhody k návrhom všeobecne záväzných právnych predpisov

bezpredmetné

c) informácia o konaní začatom proti Slovenskej republike o porušení podľa čl. 258 až 260 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

nebolo začaté konanie

d) informácia o právnych predpisoch, v ktorých sú preberané smernice už prebraté spolu s uvedením rozsahu tohto prebratia

bezpredmetné

5. Stupeň zlučiteľnosti návrhu právneho predpisu s právom Európskej únie:

Stupeň zlučiteľnosti - úplný

6. Gestor a spolupracujúce rezorty:

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

B. Osobitná časť

K článku I:

K § 1

Ustanovenie vymedzuje predmet úpravy a vecnú pôsobnosť návrhu zákona. Návrh zákona o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z. (ďalej len „návrh zákona“) upravuje zriaďovanie a zakladanie knižníc, práva a povinnosti na úrovni zriaďovateľov a knižníc, knižničný systém v členení na typy knižníc a ich funkcie, pôsobnosť a vymedzenie plnenia povinností odborných knižničných činností, a tým

zabezpečenie vhodných právnych, organizačných a personálnych podmienok na ich existenciu, činnosť a poskytovanie knižnično-informačných služieb.

V oblasti ochrany a správy historických knižničných dokumentov a historických knižničných fondov alebo vzácných rukopisov, starých a vzácných tlačí a významných slovacík sa rozsah pôsobnosti zákona neobmedzuje len na knižnice, pretože ich vlastníckmi alebo správcami sú aj iné subjekty, najmä cirkvi, rôzne korporácie, ale aj súkromné osoby.

K § 2

Ustanovenie vymedzuje niektoré základné pojmy používané v návrhu zákona. Pri ich definovaní sa prihliadalo na platné normy STN/ISO 2789 Informácie a dokumentácia, Medzinárodná knižničná štatistika a aplikačnú prax v knižničnom systéme Slovenskej republiky (ďalej len „knižničný systém“). Na základe skúseností z uplatňovania pojmového aparátu, ako súčasť výkonu knižnično-informačných služieb, návrh zákona upravuje a dopracováva doteraz používané pojmy ako knižnica, knižničný dokument, knižničný fond a pod. Zohľadňuje aj nové pojmy, ako napr. elektronický informačný zdroj, elektronická zbierka knižnice, ktoré súvisia s využívaním najnovších informačných a komunikačných technológií.

K § 3

Dlhodobá ochrana knižničných fondov ako podstatnej súčasti dokumentárneho kultúrneho dedičstva, rovnako ich erudované sprístupňovanie formou knižnično-informačných služieb si vyžaduje profesijné inštitucionálne zázemie, existenciu stabilných knižničných inštitúcií. Navrhovaná úprava vymedzuje, ktoré subjekty môžu byť zriaďovateľom alebo zakladateľom knižnice podľa tohto zákona. Zakladá sa tak možnosť, aby okrem orgánov štátnej správy a územnej samosprávy mohli zriaďovať alebo zakladať knižnice aj iné subjekty. Tým je zaručená otvorenosť knižničného systému.

K § 4

Ustanovenie tohto paragrafu definuje práva a povinnosti zriaďovateľa a zakladateľa knižnice. V prvej časti návrh zákona jednoznačne vymedzuje jeho oprávnenia, následne mu dáva prehľad o knižniciach, ktoré môže využiť na metodické usmernenie a nakoniec stanovuje povinnosti vyplývajúce zo zákona.

K novým povinnostiam patrí povinnosť poskytnúť Ministerstvu kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) súčinnosť pri výkone štátneho odborného dohľadu a kontroly a rešpektovať jeho stanovisko súvisiace s prípadným zrušením vedeckej knižnice a regionálnej knižnice, vrátane zrušenia knižnice zlúčením s inou knižnicou. Týmto spôsobom ústredný orgán štátnej správy pre knižnice a knihovníctvo môže zamedziť nekontrolovanému zníženiu kvality a dostupnosti knižničných služieb pre verejnosť, ako aj predísť zničeniu dokumentárneho knižničného dedičstva, ktoré bolo a je vybudované zo štátnych zdrojov a zdrojov VÚC. Kontrolu hospodárenia s finančnými prostriedkami rozpočtu samosprávneho kraja vykonáva samosprávny kraj v nim zriadených organizáciách podľa § 12 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 19 ods.2 písm. b) zák.č.302/2001 Z. z.

Definovanie povinností zriaďovateľa alebo zakladateľa, ako nevyhnutnej súčasti vytvorenia podmienok činnosti knižnice, je pre zabezpečenie knižnično-informačných služieb a rozvoj knižničného systému nevyhnutné.

K § 5

Návrh zákona definuje knižničný systém ako systém knižníc založený na vzájomnej spolupráci knižníc a dodržiavaní odborných noriem a štandardov. Knižničný systém tvoria knižnice, ktoré sa vyznačujú rozmanitosťou zamerania, pôsobnosti a úloh. Návrh zákona ich definuje a člení podľa toho, aké funkcie plnia, aký knižničný fond majú a v akom rozsahu poskytujú knižnično-informačné služby pre svojich používateľov. Knižničný zákon ich kategorizuje podľa medzinárodnej odbornej terminológie a zaužívanej typológie knižníc v Slovenskej republike a tradíciám ich budovania. Typovým znakom knižnice je popri funkciách, knižničnom fonde a knižnično-informačných službách zriaďovateľ a organizačno-právna forma. Slovenská národná knižnica, vedecké knižnice a regionálne knižnice uchovávajú a ochraňujú knižničné fondy budované z verejných zdrojov a celkom zabezpečujú dostupnosť rozvinutých knižnično-informačných služieb pre verejnosť bez obmedzenia, preto sa zriaďujú ako právnické osoby. Zvláštnym typom knižnice z hľadiska jej pôsobnosti je inštitucionálna knižnica. Ide o špeciálny druh knižnice, ktorá má aj vnútro-inštitucionálnu pôsobnosť (napr. knižnice úradov, knižnice ústavov, firemné knižnice atď.) V rámci základného členenia knižničného systému Slovenskej republiky figurujú aj tzv. špeciálne knižnice, medzi ktoré možno zaradiť Parlamentnú knižnicu Národnej rady Slovenskej republiky, detskú knižnicu, knižnicu cirkvi a náboženskej spoločnosti, lekársku knižnicu, technickú knižnicu, vojenskú knižnicu, poľnohospodársku knižnicu, väzenskú knižnicu, knižnicu múzea a galérie, firemnú knižnicu, knižnicu ústavu alebo úradu. Cieľom takto nastaveného knižničného systému je sprostredkovať najmodernejšími formami aktuálne a všestranné knižnično-informačné služby. To si vyžaduje vysokú mieru a úroveň vzájomnej medziknižničnej kooperatívnosti a rešpektovanie odborných noriem a štandardov, ktoré v slovenských aj v celosvetových podmienkach knižničnej a bibliografickej spolupráce zabezpečujú kompatibilitu a vymeniteľnosť informácií.

Zároveň sa umožňuje, aby zriaďovateľ knižnice v rozsahu svojej pôsobnosti operatívne definoval v základných dokumentoch aj ďalšie činnosti a funkcie, ktoré má knižnica zabezpečovať a návrh zákona ich explicitne neuvádza.

K § 6

Ustanovenia návrhu zákona definujú Slovenskú národnú knižnicu ako základný prvok knižničného systému. Samostatný paragraf o Slovenskej národnej knižnici definuje jej poslanie a hlavné úlohy, čo umožňuje, aby svoju činnosť vykonávala ako národné knižnice v iných krajinách vo vzťahu k budovaniu a odbornému spracovaniu národného konzervačného knižničného fondu, ale aj ako vrcholná a odborná autorita vo vzťahu k potrebám celého knižného systému.

Rozsah ustanovenia tzv. štandardných funkcií Slovenskej národnej knižnice v návrhu zákona vychádza z výstupov Stálej komisie sekcie národných knižníc IFLA (Medzinárodná federácia knižničných asociácií a inštitúcií – International Federation of Library Associations and Institutions). Ide najmä o konzervačnú ochranu, budovanie knižničného fondu, odborné spracovanie (najmä bibliografické spracovania úplných slovacikálnych knižničných fondov, ako aj úplnej dokumentovej produkcie národnostných menšín a etnických skupín žijúcich na území Slovenska), správa a sprístupňovanie súborného katalógu a poskytovanie knižnično-informačných služieb. Z dôvodu potreby celoštátnej koordinácie je definovaná aj ako digitalizačné a konzervačné pracovisko knižničného systému.

Na základe historických vývinových súvislostí jej návrh zákona určuje úlohy aj ústredného celoštátneho knižnično-informačného, koordinačného, metodického, štandardizačného, vedeckovýskumného pracoviska knižničného systému pre knižnice a ich zriaďovateľov v oblasti univerzálnych knižničných činností.

Funkciu pracoviska na ochranu a správu historických knižničných dokumentov a historických knižničných fondov začala Slovenská národná knižnica zastávať, keď bola ich ochrana vyňatá zo zákona o ochrane pamiatkového fondu a stala sa tak predmetom ochrany podľa tohto zákona. Zabezpečuje úlohy analogicky porovnateľné s úlohami Pamiatkového úradu SR v oblasti národných kultúrnych pamiatok.

Súčasťou Slovenskej národnej knižnice je aj múzeum (so špecializáciou na literárnomúzejné zbierky), verejný archív (zbierky literárnoarchívnej povahy). Taktiež zabezpečuje biografickú dokumentáciu slovenskej národnej reprezentácie (zhromažďuje, skúma a spracováva biografické pramene, sústreďuje dokumentáciu a poskytuje informácie o živote osobností, ktoré sa významným spôsobom zúčastňovali a zúčastňujú na kultúrnom, vedeckom, umeleckom, hospodárskom, politickom a spoločenskom živote nášho národa).

Slovenská národná knižnica zabezpečuje edičnú činnosť vydávaním odborných publikácií a organizuje kultúrno-vzdelávacie podujatia a výstavy.

Vzhľadom na postavenie a funkcie Slovenskej národnej knižnice v knižničnom systéme je jej daná povinnosť uzatvárať hromadnú licenčnú zmluvu s príslušnou organizáciou kolektívnej správy týkajúcu sa vypožičiavania knižničných dokumentov v rámci knižničného systému v súlade so zákonom č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) v znení neskorších predpisov. Podrobnosti o spôsobe úhrady odmeny a jej rozsah ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo. V nadväznosti na citovaný autorský zákon plní Slovenská národná knižnica v rámci Slovenskej republiky aj povinnosti, ktoré sa týkajú osirelých diel a obchodne nedostupných diel.

K § 7

Návrh zákona vymedzuje postavenie vedeckej knižnice ako dôležitej knižnično-informačnej inštitúcie, ktorá bez obmedzenia poskytuje knižnično-informačné služby verejnosti. Vedecké knižnice v Slovenskej republike vždy boli a sú štátnymi knižnicami a spravujú majetok štátu. Ich knižničný fond obsahuje vedeckú a odbornú produkciu nielen Slovenska, ale aj zahraničné odborné dokumenty, pričom univerzálne vedecké knižnice zabezpečujú dostupnosť odborných informácií aj z hľadiska ich územnej dostupnosti, keďže sú situované ako v Bratislave, tak na strednom i východnom Slovensku. Vedecké knižnice svojimi službami saturujú tie oblasti poznania, pre ktoré je informačné zabezpečenie nevyhnutné (veda, technika, vzdelávanie a pod.).

Vedecká knižnica ako metodické, vzdelávacie, výskumné a poradenské pracovisko sa popri Slovenskej národnej knižnici spolupodieľa na odbornej a technologickej úrovni knihovníctva na Slovensku a plní dôležité úlohy aj v oblasti medzinárodnej knižničnej a informačnej spolupráce. Ustanovenia paragrafu definujú základné úlohy, ktoré sú charakteristické pre tento typ knižnice vo všeobecnosti. Vedecké knižnice sú: Univerzitná knižnica v Bratislave, Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici, Štátna vedecká knižnica v Košiciach, Štátna vedecká knižnica v Prešove, Ústredná knižnica Slovenskej akadémie vied, Centrum vedecko-technických informácií Slovenskej republiky a Slovenská pedagogická knižnica.

K § 8

Ustanovenia tohto paragrafu vymedzujú funkciu a úlohy, ktoré v rámci svojho zamerania akademická knižnica zabezpečuje pre vysokú školu a fakultu. Okrem toho, že pre svojich používateľov poskytuje knižnično-informačné služby zamerané na vedu, techniku, kultúru a pod., zabezpečuje tiež informačné vzdelávanie a uchováva a registruje záverečné a kvalifikačné práce. Zároveň zabezpečuje evidenciu publikačnej činnosti –

zaznamenávanie údajov o publikovaných prácach a ohlasov na tieto práce zamestnancov vysokých škôl a študentov vysokých škôl v študijných programoch tretieho stupňa – a evidenciu umeleckej činnosti – zaznamenávanie údajov o umeleckých dielach, umeleckých výkonoch a ohlasov na tieto diela a výkony zamestnancov vysokých škôl a študentov vysokých škôl v študijných programoch tretieho stupňa.

Návrh zákona ustanovuje ich funkcie a úlohy nielen v rámci vysokej školy a fakulty, ale aj v knižničnom systéme.

K § 9

Ustanovenia návrhu zákona o verejných knižniciach vychádzajú z domácich podmienok a z medzinárodných dokumentov, predovšetkým z Manifestu UNESCO o verejných knižniciach z roku 1994, ktorý o. i. obsahuje odporúčania týkajúce sa poslania verejných knižníc, ich financovania a riadenia. Zohľadňujú aj odporúčania Smernice IFLA pre služby verejných knižníc z roku 2010. Obecné knižnice sú u nás početne najrozšírenejším druhom knižníc, sú najdostupnejšie, najviac využívané, poskytujú knižnično-informačné služby pre najväčší počet občanov.

Návrh zákona definuje jednotlivé typy verejných knižníc – obecné, mestské a regionálne, regionálne s krajskou pôsobnosťou (tzv. krajské knižnice), ďalej definuje ich zriaďovateľov, funkcie a úlohy, ktoré knižnice v rámci svojej činnosti zabezpečujú a poskytujú svojim používateľom.

Obecná a mestská knižnica má funkcie dané v rozsahu dodržania pravidiel tzv. všeobecnej dostupnosti, teda získavania, spracovania a sprístupňovania knižničného fondu a poskytovania knižnično-informačných služieb všetkým demografickým skupinám používateľov. Okrem toho k ich úlohám patrí aj organizovanie komunitných, kultúrno-spoločenských a vzdelávacích podujatí, keďže sú v mnohých obciach jedinou kultúrnou inštitúciou. Z dôvodu, že v obciach súbežne pôsobia aj školské knižnice, návrh zákona umožňuje dohodu zriaďovateľov obecných a školských knižníc, aby ich funkcie boli spojené a boli pre obe skupiny používateľov spojené v rozsahu a za podmienok, aké si určia.

Pri zabezpečení knižnično-informačných služieb pre obyvateľov obce/mesta prostredníctvom organizačného útvaru právnickej osoby zriadenej obcou (napr. kultúrneho centra), prostredníctvom organizačnej zložky obecného úradu alebo prostredníctvom inej knižnice musí byť splnená podmienka všeobecnej prístupnosti pre všetkých obyvateľov obce/ mesta. V praxi to znamená, že ak obec zabezpečuje pre svojich obyvateľov verejne prístupné knižnično-informačné služby, nemusí to však nevyhnutne byť zriadením stálej vlastnej obecnej alebo mestskej knižnice ako právnickej osoby.

Súčasnú regionálnu knižnicu v optimálnej miere zabezpečujú plnenie regionálnych funkcií na území celého Slovenska. Vzhľadom na to, že regionálne knižnice pôsobia spravidla na území viacerých okresov, je ich zriaďovateľom samosprávny kraj. Samosprávny kraj zriaďuje regionálne knižnice tak, aby optimálne pokrývali regionálnymi funkciami územie celého kraja a plnili aj úlohy obecného charakteru. Zároveň môže poveriť vybranú regionálnu knižnicu, ktorá bude plniť funkcie krajskej knižnice. Tie pôsobia na území vymedzenom zriaďovateľom (jeden alebo viac okresov) ako regionálne knižnice, kde však plnia aj ďalšie funkcie v rámci celého kraja. Zabezpečujú úlohy, ktoré im vyplývajú z návrhu zákona ako aj tie, ktoré im určí zriaďovateľ.

Návrh zákona umožňuje využiť možnosť zabezpečiť knižnično-informačné služby aj spôsobom tzv. služby bibliobusov (autobusov s knihami) pôsobiacich na základe

kooperačných dohôd napr. medzi regionálnou knižnicou a obcami, pre ktoré služby poskytuje mobilnou formou.

K § 10

Návrh zákona definuje školskú knižnicu na jednotlivých stupňoch škôl (okrem vysokých škôl) ako organizačný útvar, ktorý svojim knižničným fondom zameraným na výchovu a vzdelávanie zabezpečuje potreby svojich používateľov. Školské knižnice sú popri verejných knižniciach početne najrozšírenejšími knižnično-informačnými pracoviskami v Slovenskej republike. Sú významným činiteľom vo výchovno-vzdelávacom procese na školách. Knižnica môže podľa miestnych podmienok, potrieb a rozhodnutí zriaďovateľa plniť za určitých predpokladov aj mimoškolské úlohy. Obdobne ako je to v § 9, návrh zákona vytvára podmienky na to, aby zriaďovateľ mohol spájať školskú knižnicu s obecnou knižnicou a naopak.

K § 11

Ustanovenie zákona definuje špeciálnu knižnicu, jej knižničný fond, zameranie knižnično-informačných služieb, ich poskytovanie a okruh používateľov. Zameraná je na úzko špecializovanú oblasť alebo na uspokojovanie informačných potrieb osobitných demografických a profesijných skupín obyvateľstva alebo komunit. Špeciálna knižnica slúži prevažne potrebám svojho zriaďovateľa alebo zakladateľa. Ak táto knižnica poskytuje knižnično-informačné služby aj iným používateľom, musí postupovať podľa tohto zákona a s ním súvisiacich všeobecne platných predpisov.

V odseku 3 sa zvýrazňuje osobitné postavenie Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči, pretože plní v rámci svojho zamerania a špecializácie osobitné a jedinečné celoslovenské funkcie. Pobočky tejto knižnice pôsobia pri verejných knižniciach na celom území Slovenskej republiky a veľká časť výpožičných služieb sa realizuje zásielkovou službou.

K § 12

Knižničný fond je základnou podmienkou poskytovania kvalitných knižnično-informačných služieb. Ustanovenie definuje základné princípy v zmysle spôsobu vytvárania, sprístupňovania a dopĺňania knižničného fondu. Knižnica nesmie pri dopĺňovaní a budovaní knižničného fondu podliehať žiadnym vonkajším vplyvom, okrem prípadov, ktoré upravujú zákony Slovenskej republiky (napr. dokumenty propagujúce nevhodný a nelegálny obsah). Odporúčania pre knižničnú legislatívu v Európe konštatujú, že knižnice získavajú do svojich fondov a zaisťujú prístup k elektronickým informačným zdrojom na základe hodnotenia ich kvality a v súlade s potrebami svojich používateľov, čo má byť založené na profesionálnom úsudku knihovníka. Verejnej knižnici sa ukladá povinnosť dopĺňať svoj fond primerane aj dokumentmi v jazyku príslušnej národnostnej menšiny či etnickej skupiny, pričom popri uplatnení práv národnostných menšín a etnických skupín musí byť zachované právo na úplný prístup k dokumentom v slovenskom jazyku. V uvedenom ustanovení sa zabezpečí realizácia smerníc a odporúčaní IFLA. Ustanovujú sa aj povinnosti pre knižnice s konzervačným fondom, ktoré súvisia s knižničnými dokumentmi zo zrušenej knižnice alebo sú vyradené z knižničného fondu knižnice.

K § 13

Jednou zo základných odborných činností v knižniciach je povinnosť viesť odbornú evidenciu a spracovanie knižničných dokumentov. Ustanovenie zákona vymedzuje základné povinnosti knižnice pri vedení odbornej evidencie knižničného fondu a postupy pri spracovaní knižničných dokumentov. Definuje jednotlivé typy evidencie, ich členenie a čo je

ich obsahom. Uvádzajú tiež, ktorú evidenciu je knižnica povinná viesť. Odborná evidencia knižničných dokumentov má zabezpečiť ich nezameniteľnosť.

K § 14

Knižnica je podľa rozsahu svojho knižničného fondu povinná v ustanovených termínoch vykonať revíziu svojho fondu. Jej cieľom je fyzicky porovnať reálny stav knižničných dokumentov, ktoré sú uložené v depozite, alebo sú vo výpožičnom procese s evidovaným počtom knižničných jednotiek. Na základe skúsenosti z aplikačnej praxe sa upravili termíny na vykonávanie komplexnej revízie knižničného fondu. Zákon taktiež definuje, v akých prípadoch je knižnica povinná vykonať mimoriadnu revíziu knižničného fondu. Výsledky revízie sú zároveň podkladom na vyradenie chýbajúcich, poškodených alebo zastaraných knižničných dokumentov z knižničného fondu a taktiež umožňujú knižnici podľa jej výsledkov v prípade potreby prijať nevyhnutné opatrenia na skvalitnenie sprístupňovania, ochrany a uloženia knižničného fondu. Zároveň sa definuje, čo je predmet vyradovania a komu je knižnica povinná prednostne ponúknuť vyradený knižničný dokument, ktorý nezodpovedá odbornej špecializácii knižnice, je obsahovo zastaraný, je multiplikátom alebo duplikátom knižničného dokumentu.

K § 15

Jednou zo základných povinností knižnice v záujme zachovania knižničného fondu je zabezpečiť odbornú ochranu a uloženie knižničných dokumentov. Ustanovenia zákona ukladajú knižnici povinnosť zabezpečiť knižničný fond pred znehodnotením a odcudzením a definujú spôsoby, ktorým to má zabezpečiť. Návrh zákona zdôrazňuje mimoriadny význam ochrany historického knižničného dokumentu a historického knižničného fondu a potrebu prijímať také preventívne opatrenia, ktoré obmedzia alebo úplne vylúčia možnosť jeho odcudzenia, poškodenia alebo trvalého znehodnotenia.

K § 16

Manifesty UNESCO zakotvujú poskytovanie knižnično-informačných služieb na princípe rovnosti prístupu k informáciám pre všetkých bez ohľadu na vek, rasu, pohlavie, náboženstvo, národnosť, jazyk alebo spoločenské postavenie. Základnou funkciou knižnično-informačných služieb je sprístupňovať výstupy odborných knižnično-informačných činností a uspokojovať informačné potreby a požiadavky používateľov na rôzne typy a formy dokumentov a informácií šírených na všetkých druhoch nosičov, prípadne on-line.

Návrh zákona definuje knižnično-informačné služby ako súčasť verejných služieb, vymedzuje ich rozsah a cieľ. Uspokojuje potreby jednotlivcov a skupín, týkajúce sa vzdelávania, informačného a osobnostného rozvoja vrátane zábavy a trávenia voľného času. Poskytuje používateľom prístup k informáciám, ktoré sú šírené na rôznych druhoch nosičov, čím odstraňujú rôzne informačné bariéry, ktoré môžu byť ekonomického, sociálneho alebo iného charakteru. Ustanovenie zároveň definuje aj samotný pojem používateľ a aktívny používateľ. Zavádzanie nových informačných a komunikačných technológií (IKT) odstraňuje informačné zábrany, ktoré existujú z hľadiska dostupnosti informácií napr. z oblasti verejnej správy, alebo z iných zdrojov. Potreba spracovania novej právnej úpravy bola podstatná práve v tejto najdynamickejšej oblasti odborných knižničných činností, ktorá si vyžiadala definovanie nových pojmov predovšetkým súvisiacich so sprístupňovaním elektronických zbierok formou elektronických služieb, často poskytovaných prostriedkami IKT mimo priestorov knižnice

Výpožičky dokumentov sa realizujú z vlastného knižničného fondu (prezenčné, absenčné) alebo prostredníctvom elektronických zbierok, ktoré sú definované v § 2 ods. 5. Návrh zákona

upresňuje spôsob sprístupňovania knižničných dokumentov bez ohľadu na jeho obsah a formu. Súčasťou služieb sú aj edičné aktivity, kultúrne, výchovno-vzdelávacie podujatia a pod. Konkrétne sa uvádzajú knižnično-informačné služby, ktoré sa poskytujú bezplatne, a ktoré za primeranú úhradu. Bezplatnosť služieb súvisí so zrovnoprávnením prístupu k informáciám pre všetkých, nezávisle od ich finančných možností (zlá sociálna situácia používateľa ho nemôže obmedzovať v práve na informácie). Vzhľadom na špecifickosť medziknižničnej výpožičnej služby a zefektívnenia celého jeho procesu si tieto služby knižnice poskytujú medzi sebou na základe reciprocity zdarma. Používateľ hradí iba nevyhnuté náklady, ktoré z tejto služby pre knižnicu vzniknú.

Knižnica je v zásade povinná svoj knižničný fond sprístupniť. V záujme ochrany kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky môže však knižnica sprístupňovanie knižničných fondov v nevyhnutných prípadoch obmedziť, čo musí byť zakotvené v knižničnom a výpožičnom poriadku. Obmedzenie sa môže týkať napríklad požičiavania dokumentov mimo priestorov knižnice, času výpožičky alebo formy sprístupnenia dokumentu (elektronická forma a mikrofilm namiesto originálu a podobne) alebo dokumentu s nevhodným alebo nelegálnym obsahom.

K § 17

Žiadna knižnica nie je schopná sama fyzicky uchovávať všetky knižničné dokumenty, ktoré potrebujú jej používatelia. V rámci programu univerzálnej dostupnosti publikácií, by každá knižnica mala byť schopná zverejniť dokument používateľovi sprístupniť. Na to sa využívajú medziknižničné služby založené na princípe kooperácie a solidarity. Ustanovenie definuje medziknižničnú výpožičnú službu a jej národné ústredie, ktoré určuje podrobnosti o poskytovaní uvedenej služby v Slovenskej republike. Obdobne je definovaná medzinárodná medziknižničná výpožičná služba a jej národné ústredie s povinnosťou určiť podrobnosti o poskytovaní uvedenej služby v Slovenskej republike. Zároveň sa stanovujú pre knižnicu povinnosti, ale aj obmedzenia, ktoré v rámci uvedenej výpožičky musí knižnica plniť voči knižnici, ktorá dokument poskytuje. V medzinárodnom priestore sa uplatňujú dohovory a odporúčania ILFA International Lending and Document Delivery: Principles and Guidelines for Procedure - Mezinárodní sdílení zdrojů a dodávání dokumentů: Principy a postupové směrnice (schválená v roku 1954, zásadná revízia 1978, s úpravami v roku 1987, zásadná revízia v roku 2001 a posledná revízia v roku 2009) a Smernica IFLA pre osvedčené postupy pri poskytovaní medziknižničných výpožičných služieb a doručovaní dokumentov, ktoré knižnice SR rešpektujú. V rámci SR je služba medzi knižnicami definovaná ako bezplatná, knižnice si ju poskytujú recipročne, aby eliminovali administratívnu záťaž, ktorá by bola vyššia ako možný príjem zo služby.

K § 18

Ustanovenie zákona upravuje práva knižnice, ktoré im z návrhu tohto zákona vyplývajú. V odseku je uvedený zoznam osobných údajov aktívnych používateľov, ktoré môžu knižnice ako prevádzkovatelia informačných systémov spracovávať na účel zabezpečenia záväzkovo-právneho vzťahu vypožičiavania dokumentov a poskytovania knižnično-informačných služieb v súlade so zákonom č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 84/2014 Z. z. Z hľadiska spracovania osobných údajov v knižniciach je tento zákon osobitným zákonom, na základe ktorého môžu knižnice spracovávať osobné údaje bez súhlasu dotknutej osoby podľa § 10. Zároveň umožňuje požiadať príslušnú knižnicu s metodickou pôsobnosťou o odbornú pomoc a usmernenie pri zabezpečovaní odborných knižničných činností. Vytvára podmienky spolupráce s knižnicami a profesijnými združeniami doma i v zahraničí.

K § 19

Knižnica plní svoje poslanie prostredníctvom odborného personálu, od ktorého spôsobilosti závisí kvalita poskytovaných knižnično-informačných služieb. Zriaďovatelia alebo zakladatelia majú dbať o to, aby odborné činnosti, ktoré upravuje katalóg pracovných činností, vykonávali kvalifikovaní zamestnanci. Kvalifikáciu možno nadobudnúť absolvovaním predpísaného vysokoškolského alebo stredoškolského vzdelania, ďalším vzdelávaním a dlhodobou odbornou praxou.

K § 20

Ustanovenie vymedzuje finančné zdroje, z ktorých môže byť knižnica financovaná. Spôsob financovania závisí od formy hospodárenia knižnice, ktorú určuje zriaďovateľ alebo zakladateľ, okrem knižníc ako organizačných útvarov iných subjektov, keď je forma hospodárenia rovnaká pre organizáciu ako celok. Financovanie knižníc by v súlade s odporúčaniami Rady Európy malo byť všeobecnou verejnou povinnosťou. Rozpočet knižnice by mal reflektovať rastúce ceny kníh, elektronických informačných zdrojov a vplyv nových technológií. Pričom tlak na financovanie knižnice z vlastných príjmov a doplnkových zdrojov nesmie mať za následok porušenie princípu voľného prístupu k informáciám a princípu bezplatnosti základných služieb. Pri súčasnom raste informácií a dokumentov je dôležitá kooperácia knižníc, vzájomná výmena informačných zdrojov a koordinovaný rozvoj knižnično-informačných služieb a technológií. Preto aj v iných krajinách štátne a samosprávne orgány poskytujú knižniciam účelové finančné dotácie na zabezpečenie osobitných funkcií, implementáciu informačných technológií, rozvojové, kooperačné a koordinačné programy a úlohy.

K § 21

Za historický knižničný dokument alebo historický knižničný fond vyhlasuje Ministerstvo kultúry SR dokumenty a súbory dokumentov, ktoré majú neopakovateľnú historickú, kultúrnu a umeleckú hodnotu a sú významnou súčasťou kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky. Ich existencia súvisí s činnosťou významných osobností, inštitúcií alebo sa viaže na významné udalosti našich národných dejín. Z časového hľadiska sú prezentované najstarším obdobím po rok 1830 (podľa Haagskych dohovorov), no v našich podmienkach sa táto hranica posúva do roku 1918, ktorý je historickým medzníkom v hospodárskom, kultúrnom a politickom vývoji našej krajiny. Kategóriou historický knižničný fond sa môžu označiť aj významné slovacikálne dokumenty, napr. originál ústavy alebo deklarácie o zvrchovanosti, Pittsburská dohoda a pod.

Vzhľadom na špecifickosť historických knižničných dokumentov a historických knižničných fondov sa bude vyhlasovanie za historický knižničný dokument a historický knižničný fond a zrušovanie vyhlásenia realizovať na základe vyjadrenia Slovenskej národnej knižnice, ktorá disponuje odbornými zamestnancami a skúsenosťami. Samotné vyhlasovanie vyžaduje dôslednú a veľmi prácnu pasportizáciu dokumentov knižníc a súkromných zbierok a analýzu ich stavu. Zároveň bolo nevyhnuté v návrhu zákona detailnejšie definovať obsah návrhu tak, aby bol jednoznačne identifikovaný dokument alebo súbor dokumentov, ktorý sa predkladá ministerstvu na vyhlásenie. Súčasťou ochrany historického knižničného dokumentu a historického knižničného fondu a dokumentov, o ktorých bolo začaté správne konanie o vyhlásenie za historický knižničný dokument alebo historický knižničný fond je osobitná ochrana takýchto dokumentov, spočívajúca v zákaze zriadenia záložného práva alebo ich iného zaťaženia a jednak v ich vyňatí z exekúcie a konkurzu.

K § 22

V ústrednej evidencii budú evidované historické knižničné dokumenty a historické knižničné fondy ako jednotliviny alebo súbory dokumentov, a to v závislosti od rozhodnutia, na základe ktorého budú za historický knižničný dokument alebo historický knižničný fond vyhlásené. V prípade, že dôjde k zrušeniu vyhlásenia, Slovenská národná knižnica zápisom vyradenie zaznamenaná v ústrednej evidencii. Ústredná evidencia z dôvodov ochrany písomného kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky nebude verejným zoznamom.

K § 23

Vlastníkom alebo správcom historického knižničného dokumentu alebo historického knižničného fondu môže byť ktorákoľvek knižnica zriadená alebo založená podľa tohto zákona, rovnako ako súkromná osoba, cirkev, korporácia atď. Práva a povinnosti vlastníka alebo správcu historického knižničného dokumentu alebo historického knižničného fondu sú v zákone stanovené tak, aby ho ochraňovali bez ohľadu na vlastníka a bez ohľadu na to, či je súčasťou knižnice alebo nie. Povinnosť umožniť prehliadku dokumentov s cieľom zistiť stav zabezpečenia základnej pasportizácie sa ukladá každému. Historické knižničné dokumenty a historické knižničné fondy sú dôležité nielen v súvislosti s dokumentovaním vývoja knižnej kultúry na Slovensku, ale z hľadiska obsahu sú aj významným prameňom historického výskumu všeobecne. Preto je dôležitá povinnosť vlastníka umožniť ich sprístupnenie na vedeckovýskumné účely. Ministerstvo zároveň v rámci svojho dotačného programu vytvára podmienky na získanie finančných prostriedkov na ochranu uvedených dokumentov reštaurovaním, konzervovaním a digitalizáciou.

K § 24

Vo verejnom záujme nie je povolené trvalo vyvážať historický knižničný dokument alebo historický knižničný fond do zahraničia. Povolenie na dočasný vývoz knižničného dokumentu, historického knižničného dokumentu alebo historického knižničného fondu z colného územia Európskej únie môže udeliť len ministerstvo.

Zároveň sa vytvára právny rámec, ktorý znemožňuje nezákonný dovoz knižničného dokumentu alebo súboru knižničných dokumentov, ktorý je chránený legislatívou iného štátu.

K § 25

Vzhľadom na potrebu jasnejšie definovať pravidlá vedenia Zoznamu knižníc v Slovenskej republike sa v navrhovanom ustanovení určuje, že osobou, ktorá je povinná podávať návrh na zápis do Zoznamu knižníc je zriaďovateľ alebo zakladateľ knižnice. Vzor tlačiva je súčasťou prílohy zákona. Ustanovenie tiež uvádza, kde je zoznam verejne prístupný a stanovuje termín, kedy sa nahlasujú zmeny údajov a kedy sa vyznačí v zozname zrušenie knižnice.

K § 26

Týmto ustanovením sa vrcholové prierezové riadenie knižničného systému zveruje ministerstvu, tak ako to vyplýva z doterajšej a nielen tuzemskej praxe. V zmysle návrhu zákona je ministerstvo ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť knižníc, knihovníctva a historických knižničných fondov a zároveň je poverené riadiacou a koordinačnou funkciou v knižničnom systéme. Vede Zoznam knižníc v Slovenskej republike, plní povinnosti v programoch štátnych štatistických zisťovaní, realizuje štátny odborný dohľad a kontrolu nad dodržiavaním a plnením povinností ustanovených týmto zákonom, záväzne sa vyjadruje k zrušeniu knižnice alebo k zlúčeniu knižnice s inou knižnicou pri vedeckých knižniciach a regionálnych knižniciach, vrátane tých, ktoré boli poverené krajskou funkciou. Zrušenie alebo zlúčenie je bez stanoviska ministerstva neplatné.

K § 27

Návrh zákona v uvedenom ustanovení spresňuje a rozširuje sankčné opatrenia za porušenie povinností podľa tohto zákona, ktoré vyplývajú pre vlastníka alebo správcu dokumentov, ktoré možno vyhlásiť za historický knižničný dokument alebo za historický knižničný fond, ako aj vlastníkovi a správcovi historického knižničného dokumentu a historického knižničného fondu. Výška priestupku je diferencovaná podľa závažnosti porušenia zákona. Ustanovenie sa riadi zákonom o priestupkoch.

K § 28

Návrh zákona v uvedenom ustanovení spresňuje a rozširuje sankčné opatrenia za porušenie povinností, ktoré vyplývajú pre právnickú osobu a fyzickú osobu - podnikateľa. Nakoľko došlo k rozšíreniu povinnosti pre zriaďovateľov a zakladateľov knižníc, ako aj samotných knižníc, bolo nevyhnutné zväziť rozsah a výšku pokút. Výška pokút je diferencovaná podľa závažnosti porušenia zákona. Na ukládanie pokút sa vzťahuje zákon o správnom konaní.

K § 29

Vzhľadom na potrebu, ktorá vyplynula z doterajšej aplikačnej praxe, sa zavádza štátny odborný dohľad a kontrola. Ustanovenia vymedzujú povinnosti ministerstvu pri kontrole dodržiavania ustanovení tohto zákona a nadväzujúcich vykonávacích predpisov. Výkon štátneho odborného dohľadu je zameraný na dodržiavanie povinností pri výkone základných odborných činností v knižniciach a najmä na zabezpečenie ich realizácie. Zároveň sa určuje povinná súčinnosť pre dotknuté inštitúcie a povinnosti orgánu výkonu odborného dohľadu a kontroly.

K § 30

Ustanovenie splnomocňuje ministerstvo vydať všeobecné záväzné právne predpisy na vykonanie niektorých ustanovení tohto zákona. Navrhované všeobecne záväzné právne predpisy nepredpokladajú zvýšenie nárokov na štátny rozpočet. Budú upravovať prevažne odborné procesy a postupy, ako aj spôsob úhrady za vypožičiavanie dokumentov prostredníctvom knižničného systému Slovenskej republiky, ktoré boli upravené právnymi predpismi.

K § 31

Knižnica zriadená alebo založená a evidovaná podľa doterajších predpisov sa považuje za knižnicu zriadenú alebo založenú a evidovanú podľa tohto zákona. Keďže ustanovenia zákona menia existujúci právny stav, je potrebné doplniť prechodné ustanovenia.

K § 32

Nový zákon o knižniciach nahrádza doteraz platný knižničný zákon, preto je potrebné vymedziť vplyv navrhovaného zákona na právne vzťahy upravené doterajším zákonom. Zrušenie knižničného zákona a jeho náhrada novým právnym predpisom, ktorý zodpovedá potrebám a novým trendom v knižničnej praxi, bude stimulovať a fixovať pozitívne zmeny v knižničnom systéme Slovenskej republiky. Zároveň bolo nevyhnutné zrušiť súvisiace právne predpisy, vyhlášku o spôsobe vedenia odbornej evidencie, vyradovaní a revízií knižničného fondu v knižniciach a opatrenie o odmene nositeľom práv za rozširovanie predmetov ochrany vypožičiavaním realizovaným prostredníctvom knižničného systému Slovenskej republiky, ktoré budú nahradené novými právnymi predpismi.

K článku II:

K bodu 1

Terminologická úprava vykonaná z dôvodu potreby obsiahnutia všetkých foriem umenia, ktoré tvoria zbierkové fondy galérií. Pojem „výtvarné umenie“ je v súčasnej praxi nedostatočný, pretože nereflektuje rozmanitosť podôb súčasného umenia. Vizualne umenie je termín, ktorý sa využíva v medzinárodnej múzejnej terminológii a pokrýva aj formy, ako konceptuálne umenie, inštalácie, performance art, video art, land art, počítačová grafika, fotomédiá, ktoré sú integrálnou súčasťou fondov pamäťových inštitúcií.

Vizualne umenie je tvorené výtvarným umením a súčasným umením. Výtvarné umenie je pomenovaním pre kategórie ako je napr. kresba, maľba, grafika, sochárstvo a súčasné umenie zas pre umelecké formy ako už spomínané konceptuálne umenie, inštalácie, performance art, video art, land art, počítačová grafika, fotografia a pod.

K bodu 2

Z dôvodu potreby spresnenia a vymedzenia pojmov sa definuje, čo je obsahom expozície a výstavy, ako jednej z foriem prezentácie a prístupňovania kultúrneho dedičstva verejnosti.

K bodu 3

V § 6 písmene g) sa dopĺňa rozsah činností, ktoré vykonáva Ministerstvo kultúry SR v nadväznosti na povinnosti zriaďovateľa múzea alebo galérie spojené s požiadanim ministerstva o udelenie súhlasu v prípade prevodu zriaďovateľskej funkcie dohodom na iného zriaďovateľa múzea alebo galérie (§ 4 ods. 3 písm. a) zákona) a v zlúčení viacerých múzeí alebo galérií jedného zriaďovateľa do jedného subjektu (§ 4 ods. 3 písm. b) zákona).

K bodu 4 a 5

Dopĺňa medzi hlavné činnosti národných múzejných a galerijných inštitúcií základné formy prístupňovania zbierkových predmetov a predmetov kultúrnej hodnoty verejnosti.

K bodu 6

V prílohe č. 4 až 6 sa upravuje podpisová doložka štatutárneho orgánu múzea alebo štatutárneho orgánu galérie v časti A. príloh z dôvodu, že neobsahovala v popise údajov podpis štatutárneho orgánu.

K článku III:

Deň nadobudnutia účinnosti sa navrhuje na 1. júl 2015.

Vládny návrh zákona schválila vláda Slovenskej republiky dňa 7. 1. 2015

Robert F i c o, v. r.

predseda vlády

Slovenskej republiky

Marek M a ď a r i č, v. r.

minister kultúry

Slovenskej republiky